

TRONDHEIM KOMMUNE

Foreldreintervju ved bekymringsfullt skolefravær.

Dette er forslag til spørsmål som kan være en støtte i en kartleggende samtale med foreldre til et barn eller ungdom som har bekymringsfullt skolefravær. Det forutsettes at handlingsplanen for skolefravær har blitt fulgt, og at det dermed har blitt stilt en del sentrale spørsmål allerede. Intervjuer bør gjøre seg kjent med skolens erfaringer med dette arbeidet på forhånd.

Første del er generelle anamnesticke spørsmål om barnet/ungdommens utvikling og forhold rundt barnet/ungdommen. Andre del er utviklet med tanke på å få en økt forståelse av og refleksjon om forhold knyttet til bekymringsfullt skolefravær.

Foreldre kan føle skyld, skam, sinne, sorg og hjelpeløshet for at barnet/ungdommen vegrer seg eller ikke er på skolen. Det er derfor viktig med en ikke-dømmende holdning og respekt for at spørsmålene berører vanskelige tema. Utvis derfor skjønn ved hvilke spørsmål som stilles og måten de stilles på. Spørsmålene må tilpasses barnets alder og den aktuelle situasjonen - f.eks om det er snakk om at eleven viser vegringsatferd men likevel er på skolen, har høyt fravær eller totalt fravær.

Elevens navn: _____

Intervju med: _____

Dato: _____

Generelle anamnesticke spørsmål:

Bakgrunnsdata:

- Barnet/ungdommens navn og alder
- Familieforhold, hvem bor barnet/ungdommen sammen med?
- Er det andre hjelpeinstanser involvert?

Barnet/ungdommens problem/vansker:

- Beskriv nåværende problem/vansker (type og omfang)
- Når startet problemet/vanskene?
- Hvordan virker problemet/vanskene inn på barnet/ungdommens skoleprestasjoner, sosial fungering og livskvalitet?
- Tanker om bakenforliggende årsaker/sårbarhet og utløsende årsaker?
- Har barnet/ungdommen hatt andre problemer eller vansker tidligere? Har dere hatt oppfølging fra hjelpeapparat tidligere? Eventuelle erfaringer med hjelpeapparatet.

Ressurser og fungering:

- Beskriv barnet/ungdommens positive sider og egenskaper. Hva verdsetter dere med barnet/ungdommen?
- Hvem ligner han/hun mest på?
- Hva mestrer barnet/ungdommen?
- Hva er barnet/ungdommens interesser og fritidsaktiviteter?
- Hva er familiens ressurser? Hva kjennetegner familien?
- Viktige andre for barnet
- Beskriv tidligere og nåværende fungering (sosialt, i familien, fritid og skole)

Barnet/ungdommens utvikling:

- Var det komplikasjoner i forbindelse med svangerskap eller fødsel?
- Var det bekymring i spebarnstiden, enten hos foreldre eller i forbindelse med kontroller på helsestasjon?
- Har dere eller andre vært bekymret for barnets utvikling på noen av disse områdene:

- Motorikk
- Språk
- Lek
- Læring
- Konsentrasjon
- Sosial utvikling og vennskap
- Følelsesmessig fungering

Opplæringshistorie:

- Hvilke barnehager og skoler har barnet gått på
- Vansker med overganger til barnehage, skole? – Tilpasning, reaksjon på adskillelse fra foreldrene
- Hvordan har han/hun likt seg på skolen?
- Hvordan har barnet/ungdommen fungert i barnehage og skole (faglig og sosialt). Har det vært behov for særskilt oppfølging/tilrettelegging?
- Har det vært mange lærerskifter, vikarer?

Familie:

- Hvordan har familien det sammen. Hvordan er forholdet mellom barnet/ungdommen og de ulike familiemedlemmene?
- Psykiske vansker, kronisk sykdom, eller rusproblemer i familien?
- Hvordan løser dere problemer som oppstår i familien?
- Dersom foreldre er skilt: hvordan er samværsordning, samarbeid og kommunikasjon. Er det konflikt mellom foreldrene?

Venner:

- Har barnet/ungdommen en eller flere gode venner?
- Har hun/han stabile venner?
- Beskriv vennemiljøet til barnet/ungdommen

Miljømessige faktorer:

- Er barnet/ungdommen/familien i en vanskelig livssituasjon?
- Belastninger/sykdom/psykiske vansker i familien?

- Kan det tenkes at barnet/ungdommens vansker har sammenheng med eventuelle belastninger i familien?
- Har barnet/ungdommen opplevd traumatiske eller belastende hendelser?
- Bruker ungdommen rusmidler, eller er det mistanke om dette?

Tre ønsker for barnet ditt!

Spørsmål relatert til skolefravær/skolevegring

Generelt om skolefravær/vegring:

- Hvor bekymret er dere for at hun/han ikke er på skolen?
- Hvor bekymret er barnet/ungdommen selv for at hun/han ikke er på skolen?
- Hva tenker foreldrene om hvilke konsekvenser (positive eller negative) skolevegringen har for barnet/ungdommen?
- Hvilke konsekvenser har skolevegringen for foreldrene/familien?
- Skaper skolefraværet konflikter i familien, mellom foreldrene?
  - Hvordan snakker dere i familien/med barnet om skolefraværet?
  - Hvor ofte snakker dere om skolefravær vs andre tema?
- Hvis dere tenker tilbake til tiden før barnet vegret seg for å gå på skolen – hva var annerledes da?
- Har barnet/ungdommen vansker med å gå til tannlege, lege eller andre avtaler utenfor hjemmet?

Når barnet/ungdommen ikke er på skolen:

- Hvem tar avgjørelsen om at eleven ikke skal på skolen og når tas avgjørelsen?
- Hvordan samarbeider foreldrene om å håndtere problemet?
  - Polarisering av roller?
  - Hvilken rolle har eventuelle steforeldre?
- Hva gjør hun/han i skoletiden og hvor er hun/han?
  - Har barnet/ungdommen en plan for dagen? Hvem bestemmer i så fall innholdet i denne?
  - Gjør barnet/ungdommen skolearbeid hjemme?
- Er noen hjemme sammen med barnet/ungdommen? I så fall hvorfor?
- Hvis foreldre forlater huset om morgenen, når drar du/dere?
- Er noen i familien hjemme av andre grunner enn at barnet/eleven er hjemme? F.eks Arbeidssøkende, syk/ufør, studerer, hjemmekontor, jobber turnus, jobber deltid
- Følger barnet/ungdommen med på it's Learning eller uformelle klasseforum (f.eks Kik, FB-gruppe osv)?

- Tar lærer, andre fra skolen eller medelever kontakt?
- Er foreldrene redde for å presse eleven til å gå på skolen? I så fall hvorfor? (f.eks sinne, utagering, redd, det blir traumatisk, eleven tåler det ikke, eleven blir syk, foreldrene klarer ikke stå i situasjonen, foreldrene synes det er galt å presse)

Døgnrytme og søvn:

- Når legger barnet/ungdommen seg og når står han/hun opp? På hverdager og i helger?
- Klager hun/han over dårlig søvn? (vansker med å sovne, våkner mye, mareritt osv)
- Sover barnet/ungdommen på ettermiddagen?
- Når på døgnet virker han/hun mest opplagt?

Mediebruk (pc, spillkonsoll, TV, strømmetjenester, internett, nettbrett, mobil):

- Hvilken tilgang (fysisk og tidsmessig) har eleven til ulike medier, og i hvilket omfang brukes det?
- Spiller eller chatter barnet/ungdommen med andre over nettet?
- Hva er foreldrenes holdning til barnet/ungdommens mediebruk?
- Hvem setter grenser for mediebruk, og hvordan overholdes grensene?
- Er det konflikter knyttet til mediebruk/grenser (mellom foreldre og barnet/ungdommen eller mellom foreldrene)?
- Hvordan reagerer barnet/ungdommen når det ikke er tilgang til spill/data (f.eks på hytta, ferie, leirskole)?
- Mobiltelefonbruk. Tilgang på mobil på natta?
- Hvordan bruker barnet/ungdommen sosiale medier?

Fungering utenom skoletid (ettermiddag, kveld, helg, ferier):

- Har barnet/ungdommen kontakt med jevnaldrende/venner når det ikke er skoletid? I så fall hvor ofte, og hvor treffes de? (Hjemme, hos andre, ute, sosiale medier/nett osv.)
- Er barnet/ungdommen med på noen fritidsaktiviteter? Hvis svaret er nei, hvorfor ikke?
- Er fungeringen i helger og ferier forskjellig fra hverdagene? I så fall hvordan?

Deltagelse i familien:

- Spiser familien måltider sammen og deltar i så fall barnet/ungdommen?
- Er hun/han med på felles aktiviteter i familien eller med familiemedlemmer? (Lage mat/bake, spille spill, prate, se TV/film, dra på hytta, rydde/gjøre rent/veldikehold, delta i familieselskap, gå tur, dra på butikken, felles aktiviteter utenfor hjemmet osv.)
- Engasjerer hun/han seg i søsken, øvrig familie og eventuelle kjeledyr?
- Hvordan oppfører barnet/ungdommen seg innad i familien?
- Hvilke plikter har barnet/ungdommen hjemme og hvor godt overholdes disse?
- Hvordan forholder barnet/ungdommen seg til de grensene/reglene som foreldrene setter?

Sosial støtte/nettverk:

- Hvem kjenner til at dere har en barn som ikke kommer seg på skolen/strever med å komme seg på skolen?
- I hvilken grad har dere støtte og/eller avlastning i familie og nettverk?
- Skolevegring opptrer ofte sammen med tilbaketrekning fra sosial omgang og aktivitet generelt. Hvem bidrar til at barnet/ungdommen kommer i aktivitet, får positive opplevelser eller mestringsopplevelser? F.eks foreldre, søsken, venner, øvrig familie.

Foreldrenes forhold/holdninger til og erfaring med skolegang:

- Hvor viktig synes foreldrene at skolegang og utdanning er?
- Har foreldre lignende erfaringer fra egen skolegang? I så fall hvordan ble det forsøkt løst og hva var det som hjalp/ikke hjalp?
- Har foreldre andre barn som har strevd på skolen på ulikt vis? I så fall hvordan? Hva var det som hjalp/ikke hjalp?
- Hvordan vurderer/opplever foreldrene at kvaliteten på skolen til barnet/ungdommen er? (f.eks Undervisning, tilrettelegging, lærernes engasjement, skoleledelsens involvering, skolens verdier, elevmiljøet, relasjoner mellom elevene og mellom elever og lærere)
- I hvilken grad har foreldrene tillit til at eleven er trygg og ivaretatt på skolen?
- Hvordan opplever foreldrene at samarbeidet med kontaktlærer/skolen er?

Endring og motivasjon:

- Reflekter over hva dere som foreldre enten kunne oppnå eller miste ved at skolevegringen opphører
- Med utgangspunkt i nåværende situasjon; hvilke endringer ønsker foreldrene ift barnet/elevens skolegang og fungering? Hvilket mål vil de jobbe mot? Hvor realistisk tror de at måloppnåelse er?
- Hva stor er motivasjonen for endring? Hos foreldre og hos barnet/ungdommen?
- Slik foreldrene ser det: Hvem har ansvar for å bidra til at målet nås?